

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea
Conceptului Sistemului Informațional „Statistici demografice și sociale” (număr unic 250/BNS/2021)

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	Agencia de Guvernare Electronică <i>(aviz nr. 3007-51 din 21.09 2021)</i>	I. Obiecțiile	
		II. Propunerile (recomandările)	
		1. La proiectul Conceptului SI SDS:	
		1. Pe tot parcursul textului, din sintagma „sistem informațional automatizat” de exclus cuvântul „automatizat” , utilizând terminologia din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	Se acceptă.
2. Luând în considerare că reglementarea raporturilor ce apar în procesul schimbului între sistemele informaționale deținute de autoritățile și instituțiile publice, pe de o parte, și, pe de altă parte, sistemele informaționale deținute de persoane juridice de drept privat și persoane fizice se realizează în condițiile Legii nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și Hotărârea Guvernului nr.211/2019 „Privind platforma de interoperabilitate (MConnect)”, la pct.6, propoziția a doua de completat corespunzător și de expus în următoarea redacție: „Informația statistică se furnizează autorităților/instituțiilor publice, altor persoane fizice și juridice, în conformitate cu Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială și acte normative subsecvente și în condițiile cadrului normativ în domeniul interoperabilității și schimbului de date.”	Se acceptă parțial. Propoziția a doua de la pct. 6 vine să completeze informația despre destinația SI și are drept scop indicarea rezultatelor finale generate în cadrul SI și beneficiarii finali ai acestora. Propoziția respectivă din pct.6, se prezintă în nouă redacție: „Informația statistică, rezultată din prelucrarea de date cu ajutorul SI, va fi pusă la dispoziția autorităților publice, persoanelor fizice și juridice, și altor categorii de utilizatori în cadrul activității de diseminare a informațiilor statistice în conformitate cu Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, Programele anuale de lucrări statistice, precum și cu alte acte normative în domeniu.” Totodată, referința la cadrul normativ în domeniul interoperabilității și schimbului de date este prezentă în textul Conceptului în alte secțiuni, și acesta este aplicabil pentru asigurarea integrării și		

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
			<p>interoperabilității SI cu alte resurse și sisteme informaționale pentru a prelua (consum de) informații în scopul producerii statisticilor oficiale în domeniul social și demografic.</p> <p>Este de menționat că, conform Legii 93/2017 producătorii de statistici oficiale sunt obligați să respecte cerințele de confidențialitate a statisticilor oficiale.</p> <p>De asemenea, menționăm faptul că datele statistice produse de BNS în rezultatul prelucrării datelor, destinate utilizatorilor de date (autorități și instituții publice, persoane fizice și juridice) sunt diseminate în cadrul Băncii de date statistice, care reprezintă sistem informatic care deja asigură funcționalități de încărcare a datelor statistice prin intermediul API (Application Programming Interface), oferind interfața necesară dintre programele de aplicație și sistemul de operare, și stabilind modul în care programele de aplicație pot accesa (apela) serviciile sistemului de operare sub care rulează Banca de date statistice. Furnizarea de date statistice prin aplicarea MConnect ar însemna dublare de funcționalități deja existente (greu de realizat în condițiile de insuficiență de personal IT în cadrul autorităților publice).</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>3. La pct.10 subpct.8), cuvântul „adecvat” propunem de substituit cu cuvântul „înalt”, iar textul „conform politicii BNS de protecție a datelor cu caracter personal” cu textul „conform actelor normative și politicilor BNS în domeniul protecției datelor cu caracter personal”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p>4. Cu referire la descrierea obiectului informațional de la pct.24 subpct.1) „Profilul unității statistice de tip persoană”, considerăm că modalitatea de colectare a datelor cu caracter personal și, ulterior, de gestionare a acestora direct de către personalul BNS <i>implică anumite riscuri de prelucrare excesivă a acestei categorii de date.</i></p> <p>În acest sens, potrivit celor agreate anterior în cadrul ședințelor de validare a cerințelor tehnice ale SSI SPM, recomandăm să se prevadă că toate datele colectate sunt pseudonimizate în mod automat sau, după caz, anonimizate pentru asigurarea securității înalte a prelucrării lor.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, s-a ajustat la pct. 31, subpct.1) „Profilul unității statistice de tip persoană” a fost completat cu o propoziție adițională în următoarea redacție (inspirată de Regulamentul general privind protecția datelor (GDPR): „<i>În vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător riscurilor de prelucrare a datelor, se vor asigura instrumente și garanții adecvate de criptare sau pseudonimizare, și, după caz anonimizare, a datelor stocate în sistem.</i>”</p> <p>Adițional, menționăm că următoarele două aliniate la pct.31, subpct.1), de asemenea conțin referințe la aceleași aspecte, discutate și agreate anterior în cadrul ședințelor de validare a cerințelor tehnice ale SSI SPM cu reprezentanții AGE.</p>
		<p>Totodată, la subpct.2) lit.g) al aceluiași punct, textul „utilizator și parolă,” urmează a fi exclus din considerentul reutilizării serviciului electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, s-a ajustat la pct. 31, la subpct.2) lit.g) textul „<i>utilizator și parolă,</i>” a fost exclus.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		5. La pct.26 subpct.1) , după textul „colectarea, prelucrarea,” de completat cu textul „pseudonimizarea” .	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului s-a ajustat pct. 35, subpct. 1) .
		6. La pct.41 și pct.55 subpct.1) din proiect propunem excluderea elementelor care descriu în detalii arhitectura SI SDS și nivelele sistemului. Astfel, autorul urmează să facă o prezentare generală a acestuia cu descrierea elementelor principale cum ar fi: descrierea generală a platformei tehnice, descrierea generală a arhitecturii complexului software-hardware, găzduirea platformei pe MCloud, interfețele și sistemul de comunicații. Respectiv, în caietul de sarcini al viitorului sistem informațional vor fi incluse cerințele funcționale și tehnice în conformitate cu care acesta se va crea.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, <i>Capitolul VII Spațiul tehnologic al SI SDS</i> a fost modificat pentru a corespunde unei prezentări generale a SI și au fost descrise elementele principale ale acestuia.
		7. La pct.46, propoziția a doua , insistăm asupra excluderii textului „ resursele informaționale ale BNS și în ”, dat fiind că, în condițiile pct.4 subpct.1) din Hotărârea Guvernului nr. 128/2018 „privind platforma tehnologică comună (MCloud)”, Biroul Național de Statistică este obligat să găzduiască sistemele informaționale existente și cele noi pe platforma MCloud. Mai mult, BNS este inclus în Lista entităților posesoare/deținătoare de centre de date supuse consolidării în platforma MCloud în mod prioritar, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018 „Cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat”.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, s-a ajustat la pct.42 (Capitolul VII).

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>8. La pct.48 propunem de exclus subpct.3) și 4) și toate referințele la integrarea SI SDS cu serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) și SIA „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)”, deoarece reutilizarea funcționalului acestor sisteme informaționale partajate este irelevantă pentru destinația și obiectivele SI SDS descrise în Concept.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Toate referințele la integrarea SI SDS cu serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify) și SIA „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (MPower)” au fost excluse din Concept.</p>
		<p>9. La pct. 49, insistăm asupra excluderii textului „în conformitate cu documentația tehnică aprobată de Biroul Național de Statistică și alte modalități acceptabile de părți, în conformitate cu legislația în vigoare”, pe motiv că schimbul de date dintre SI de stat este realizat prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ în domeniul schimbului de date și interoperabilității.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.43 se expune în următoarea redacție: <i>”Interacțiunea SI SDS cu alte sisteme informaționale sau registre de stat și private este realizată în exclusivitate pentru preluare și consum de date pentru scopurile statisticii oficiale prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect) și, în cazul lipsei temeiului legal sau a capacităților tehnice de utilizare a acestora, prin alte modalități acceptate de părți, în conformitate cu legislația în vigoare.”</i></p> <p>Textul respectiv se propune pentru situațiile în care BNS va consuma date din resurse informaționale ale persoanelor juridice de drept privat, precum și în situații de preluare de date din alte SI cu volume ce exced capacitățile tehnice de consum/flux a acestora prin MConnect (preluarea bazei de date inițiale din registre, pentru actualizarea ulterioară prin MConnect).</p> <p>Or, persoanelor care au renunțat la numărul de identificare de stat (IDNP) și la evidența automatizată</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>10. La pct.58, de exclus textul „, sursă de date pentru pre-completarea chestionarelor de recensământ” din considerentul lipsei cadrului normativ care să reglementeze procesul de pre-completare a unor asemenea chestionare care, la rândul lor, constituie date cu caracter personal și urmează a fi reglementate de legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal.</p> <p>Considerăm că un asemenea procedeu trebuie, inițial, reglementat la nivelul normelor primare, după modelul Legii nr.90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014, și să nu fie parte a Conceptului SI SDS.</p>	<p>în Registrul de stat a populației li se eliberează buletin de identitate provizoriu fără IDNP, iar evidența acestora, din momentul renunțării, se ține prin fișierul manual de evidență a persoanelor. Renunțarea la IDNP nu presupune excluderea persoanelor respective din numărul populației. Astfel, întru realizarea scopului SI SDS, se vor consuma și date privind persoanele care renunță la numărul de identificare de stat și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, ținute de ASP (prin alte modalități decât MConnect).</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pentru completarea cadrului normativ existent, a fost elaborat proiectul Hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor (număr unic 124/BNS/2022)</i> care prevede, în scopul asigurării plenitudinii recensământului, reducerii sarcinii informaționale asupra respondenților și a costurilor bugetare, utilizarea multiplelor surse de informație pentru realizarea recensământului populației și locuințelor, inclusiv a surselor de date administrative la nivel individual, cu asigurarea regulilor de protecție a datelor cu caracter personal, în corespundere cu cerințele actelor normative în vigoare.</p> <p>În corespundere cu standardele internaționale, art. 11 al legii sus-numite prevede că:</p> <p><i>În vederea colectării datelor și obținerii rezultatelor finale ale recensământului, BNS creează, completează</i></p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
			și prelucrează o bază de date cu înregistrări individuale, care se vor obține prin ... colectare indirectă din surse de date administrative și private, inclusiv prin completarea răspunsurilor la unele (sau toate) întrebări din chestionarele electronice de către BNS cu informațiile regăsite în baze de date ale persoanelor juridice de drept public și privat.
2.	Ministerul Afacerilor Interne (aviz nr.44/30-3813 din 24.09.2021)	<p>1. La pct.12 din proiectul Conceptului, de completat cu textul „Legea nr.185/2020” cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții”;</p> <p>2. La pct. 18 subpct. 3) și pct. 29 subpct. 2) lit. j) de completat cu textul „Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții”. Propunerile în cauză sunt justificate din considerentul că, sistemul informațional nominalizat este instituit conform prevederilor Legii nr. 185/2020, care la moment este la etapa de creare și conceptualizare, inclusiv de aprobare a cadrului normativ secundar de reglementare, fiind destinat păstrării, prelucrării și utilizării informațiilor cu caracter contravențional, precum și evidenței unice a</p>	<p>Nu se acceptă, ținând cont de propunerile Centrului de Armonizare a Legislației.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, pct. 12 din proiectul Conceptului a fost revizuit conform propunerilor Centrului de Armonizare a Legislației incluzând acte juridico-normative focusate pe domeniul de activitate în care va funcționa sistemul (statistică) și actele juridico-normative ce reglementează activitatea și relațiile în domeniul informatizării. S-a solicitat excluderea actelor normative care se referă la SI deținute de alte autorități.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, Pct.17 subpct. 3) și pct. 37 subpct. 2) lit. h) au fost completate cu textul „Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții”.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>contravențiilor (anterior datele respective și evidențele fiind parte a SIA „Registrul Informațiilor Criminalistice și Criminologice”);</p> <p>3. La pct. 24 subpct. 4), compartimentul „Servicii sociale și justiție”, alineatul 3 „Justiție și infracționalitate”, textul „săvârșirea de infracțiuni sau contravenții prin antecedentele judiciare sau penalități administrative și/sau fiscale, inclusiv comportament de violență, discriminare și alte acțiuni comportamentale etc.” necesită a fi revizuit sau substituit cu textul „săvârșirea de infracțiuni sau contravenții, precum și penalități fiscale”, deoarece noțiunile indicate în cadrul acestui text nu se regăsesc în actele normative din domeniul contravențional sau penal;</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.31. subpct.4) compartimentul „Servicii sociale și justiție”, alineatul 3 „Justiție și infracționalitate”, textul „<i>săvârșirea de infracțiuni sau contravenții prin antecedentele judiciare sau penalități administrative și/sau fiscale</i>” a fost substituit cu textul „<i>săvârșirea de infracțiuni sau contravenții, precum și penalități fiscale</i>”.</p> <p>Totodată, textul “<i>inclusiv comportament de violență, discriminare și alte acțiuni comportamentale</i>” se păstrează ca fiind relevant pentru cercetările statistice în rândul populației care măsoară fenomenele de violență și discriminare - pentru a face posibilă monitorizarea și raportarea pe aceste subiecte în cadrul <i>Strategiei naționale de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pe anii 2018-2023</i>, aprobate prin HG nr.281/2018 în temeiul <i>Legii nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie</i>, <i>Legii nr. 121 din 25-05-2012 cu privire la asigurarea egalității</i></p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>4. La pct.36 subpct. 8) și subpct. 9) urmează a fi excluse, deoarece Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Biroul Migrație și Azil sunt autorități administrative din subordinea Ministerului Afacerilor Interne. În susținerea propunerii, s-a identificat că în subpct.4) se regăsește Ministerul Afacerilor Interne ca furnizor de date pentru SI SDS în calitate de autoritate centrală;</p> <p>5. Proiectul urmează a fi revizuit sub aspect gramatical, în vederea corespunderii acestuia cu exigențele normelor și tehnicii legislative.</p>	<p>și raportarea la convenții internaționale la care a aderat Republica Moldova (e.g. Convenția de Istanbul).</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, pct.24, pozițiile care includeau Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Biroul Migrație și Azil au fost excluse și reflectate în alin. (5), care a fost completat precum urmează:</p> <p>5) Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv instituțiile subordonate (Biroul Migrație și Azil, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră etc.).</p> <p>Se acceptă.</p>
3.	Centrul Național Anticorupție <i>(scrisoare nr.06/2-5848 din 09.09.2021)</i>	Expertiza anticorupție se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.	Se acceptă.
4.		II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE	

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	<p>Centrul de Armonizare a Legislației (Expertiza nr.31/02-126-6980 din 22.09.2021)</p>	<p>a) Analiza comparativă a transpunerii</p> <p>Evaluând gradul de transpunere a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 205/2014 în proiectul național, menționăm cu titlu general că, acesta a asigurat transpunerea selectivă a prevederilor actului UE, după cum urmează:</p> <p>Pct. 10 și pct. 57 din proiect care se referă la sarcinile de bază și implementarea sistemului informațional s-au axat pe prevederile art. 3 „Defalcări și tabele statistice”, norme care urmează a fi desfășurate prin actul normativ de implementare a sistemului informațional. Nu au fost transpuse prevederile art. 2 „Definiții” din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 205/2014, acestea urmând a fi transpuse ulterior prin acte normative ierarhic superioare proiectului examinat.</p> <p>Evaluând gradul de transpunere a Regulamentului (CE) nr. 763/2008 în proiectul național, menționăm cu titlu general că, acesta a asigurat transpunerea selectivă a prevederilor actului UE, după cum urmează:</p> <p>Totodată, art. 2 „Definiții” și Anexa la Regulamentul (CE) nr. 763/2008 urmează a fi transpuse prin Legea recensământului populației și locuințelor, planificată în pct. 6.30.1 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020 - 2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor (transmis pe 7.06.2022 Cancelariei de Stat spre promovare, după reavizare și aprobare la ședința de lucru a membrilor Guvernului din 5.06.2022) vor fi transpuse: art.2 Definiții lit.(a), (b), (c) și (d) și parțial Anexa la Regulamentul (CE) nr. 763/2008.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p><i>b) Observații privind compatibilitatea actului național cu prevederile actului UE</i></p> <p>Totodată, cu referire la Introducere, la alineatul 5 din proiectul național referințele din paranteze extrase din Acordul de Asociere se vor expune după cum urmează: (Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 6 „Statistici”, art. 41-46).</p>	<p>Se acceptă.</p>
		<p><i>c) Observații de ordin general la proiectul actului normativ</i></p> <p>Capitolul II „Cadrul normativ juridic al SI SDS” din proiect se propune a fi revizuit, astfel încât acesta să reflecte lista actelor juridico-normative de bază, ce se referă la domeniul de activitate în care va funcționa sistemul, precum și actele juridico-normative, care reglementează activitatea și relațiile în domeniul informatizării.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, Capitolul II „Spațiul juridico- normativ al funcționării SI SDS” a fost revizuit pentru a reflecta lista actelor juridico-normative de bază, ce se referă la domeniul de activitate în care va funcționa sistemul, precum și actele juridico-normative, care reglementează activitatea și relațiile în domeniul informatizării.</p>
		<p>Cu referire la lista actelor internaționale și a standardelor reflectate în proiect, propunem selectarea actelor de bază ce au servit drept temei și obiect al transpunerii la elaborarea proiectului, iar în cazul existenței unor documente ce conțin liste de standarde și reglementări tehnice în domeniu, să se facă referință la acest document (de ex. Culegerea de cerințe statistice 2021).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Capitolul II „Spațiul juridico- normativ al funcționării SI SDS”, pct. 13, în lista actelor internaționale au fost păstrate doar acte normative ale UE de bază relevante pentru SI SDS, iar regulamentele specifice pentru anumite sectoare ale statisticii sociale au fost înlocuite cu Culegerea de cerințe statistice a UE (EU Statistical Requirements Compendium - Anexa V din Acordul de Asociere RM-UE) care le conține.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Totodată, prevederile pct. 18 din Capitolul III „Spațiul funcțional al SI SDS” referitoare la interconexiunile care apar la realizarea funcțiilor sistemului, se vor expune după pct. 19, astfel păstrând consecutivitatea prevederilor privind calitatea (pct. 16, 17 și 19).</p>	<p>Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, prevederile pct. 17 au fost mutate la sfârșitul Capitolul III „Spațiul funcțional al SI SDS”.</p>
		<p>De asemenea, din proiectul actului normativ prezentat nu este clară intenția autorului privind promovarea SI „Statistici demografice și sociale” ca sistem informațional independent sau ca parte integrantă a Sistemul informațional automatizat al Biroului Național de Statistică, aprobat prin HG nr. 856/2010 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al sistemului informațional automatizat al Biroului Național de Statistică, modificat prin HG 522/2017. Astfel, <i>în cazul integrării SI „Statistici demografice și sociale” în Sistemul informațional al BNS</i>, se impune necesitatea armonizării HG nr. 856/2010 cu actele UE menționate supra și includerea modificărilor corespunzătoare în proiectul examinat, cu respectarea cerințele arhitecturii unitare prevăzute în hotărârea nominalizată și a principiilor de bază aplicabile la proiectarea, crearea și implementarea sistemelor informaționale.</p>	<p>Se acceptă. Se prezintă în redacția “Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale” reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, inclusiv metadate, sisteme de consum de date, norme juridice și structuri organizatorice și este parte a sistemului informațional integrat al BNS.” Totodată, informăm că Biroului Național de Statistică, cu asistența Uniunii Europene, este în proces de modernizare a sistemului informațional integrat al BNS în conformitate cu bunele practici ale oficiilor de statistică din țările UE, ceea ce va rezulta în modificarea ulterioară a cadrului normativ de reglementare a acestuia.</p>
		<p>III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Observații privind sigla „UE” În conformitatea cu cerințele privind marcarea actelor naționale ce asigură transpunerea actelor UE pe tot parcursul procesului de legiferare, proiectul prenotat se va marca cu sigla „UE” conform cerințelor stipulate în pct. 37 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru</p>	<p>Se acceptă. Proiectul prenotat a fost marca cu sigla „UE”.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene (în continuare Regulamentul privind armonizarea).</p>	
		<p>b) Observații privind Nota informativă</p> <p>Nota Informativă a proiectului național urmează a fi revizuită în vederea respectării cerințelor stabilite în art. 30 din Legea 100/2017 privind actele normative, respectiv, întocmită în conformitate cu modelul stabilit în Anexa nr. 1 din actul normativ menționat, care va conține deopotrivă Compartimentul 3 „Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene” și Compartimentul 9 „Constatările expertizei de compatibilitate”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nota Informativă a proiectului național a fost revizuită conform solicitării.</p>
		<p>c) Observații privind clauza de armonizare</p> <p>În conformitate cu art. 31 și 44 din Legea 100/2017, precum și pct. 29,30,31 și Anexa nr. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, clauza de armonizare se include după preambul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ, unde se indică gradul de transpunere, actul sau actele UE ce se transpun, conform cerințelor specificate, precum și se indică cele mai recente amendamente ale actului UE care constituie obiect al transpunerii. Astfel, clauza de armonizare se va expune în următoarea redacție: <i>Prezenta Hotărâre transpune prevederile art. 12 (1), art.</i></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Clauza de armonizare a fost inclusă.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p><i>18, art. 19, art. 20, art. 21, art. 24, art. 25 din Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 087 din 31 martie 2009, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2015/759 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2015; prevederile art. 1, art. 3, art.5, art. 7, art. 9, art. 12 (1) din Regulamentul (UE) nr. 1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 330 din 10 decembrie 2013; prevederile art. 3 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 205/2014 al Comisiei din 4 martie 2014 de stabilire a condițiilor uniforme de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile demografice europene, în ceea ce privește defalcarea datelor, termenele și revizuirile de date (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 65 din 5 martie 2014; prevederile</i></p>	

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p><i>art. 4 și art. 6 din Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind recensământul populației și al locuințelor (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13 august 2008 și prevederile Principiului 2, Principiului 3, Principiului 5, Principiului 9, Principiului 10 și Principiului 15 din Codul de bune practici al statisticilor europene pentru autoritățile naționale de statistică și Eurostat, adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European 16 noiembrie 2017.</i></p>	
		<p>d) Observații privind Tabelul de concordanță</p> <p>Tabelele de concordanță ale proiectului național nu corespund în totalitate cerințelor legale stabilite de Anexa nr. 3 la Regulamentul privind armonizarea, fiind necesară modificarea acestora, după cum urmează:</p> <p>În rubrica 1 a Tabelului de concordanță se va menționa titlul complet al reglementării, în limba română și limba engleză, în particular, tipul actului, denumirea abreviată a instituției Uniunii Europene care l-a adoptat, numărul actului și data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene;</p> <p>În rubrica 2 a Tabelului de concordanță se va indica titlul complet al reglementării naționale, în limba română și limba engleză și caracterul actului normativ, elaborat în vederea armonizării.</p> <p>Urmează, de asemenea, să fie indicat obiectul și scopul actului dat;</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Tabelele de concordanță ale proiectului au fost ajustate.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Se vor revizui rubricile 4 și 5 ale Tabelului de concordanță în vederea stabilirii exacte a corespondențelor naționale (la nivelul de articol din proiectul Hotărârii) care corespund prevederilor UE respective;</p> <p>De asemenea, se vor face mențiunile corespunzătoare în rubricile 7 și 8, cu includerea proiectelor ce vor fi elaborate după aprobarea proiectului expertizat.</p>	
5.	Ministerul Economiei și Infrastructurii <i>(aviz nr.08-4289 din 17.09.2021)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
6.	Ministerul Educației și Cercetării <i>(aviz nr.08/3-09/4456)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
7.	Ministerul Finanțelor <i>(aviz Nr.07/3003-163/818 din 17.09.2021)</i>	<p>Referitor la nota informativă.</p> <p>La compartimentul 5 „Fundamentarea economico-financiară a proiectului”, constatăm că informația cu privire la impactul financiar al normelor propuse în proiect, conține formulări generale, precum că implementarea proiectului se va realiza din contul și în limita mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat și altor surse conform legislației, fără a specifica detaliat și argumentat costurile proiectului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu informația privind costul aproximativ al SI SDS, sursele de finanțare ale proiectului.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Astfel, în conformitate cu art. 30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă urmează să fie completată cu informația privind costul și sursele de finanțare a proiectului, precum și volumul alocațiilor prevăzute în acest sens în Legea bugetului de stat pentru anul 2021. Cu titlu de informare, potrivit propunerilor de politici/măsură prezentate de către Biroul Național de Statistică prin demersul nr. 13/1-09/4 din 31.03.2021, în cadrul elaborării CBTM pentru anii 2022-2024, nu a fost prezentată solicitarea de mijloace financiare în acest sens.</p>	
		<p>Suplimentar, la capitolul I pct. 8 subp. 7) se stipulează că, obiectivele principale ale Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale” sunt reducerea cheltuielilor bugetare pentru organizarea și desfășurarea cercetărilor și lucrărilor statistice, inclusiv a recensămintelor, și pentru producerea statisticilor oficiale, prin urmare nota informativă urmează să conțină și suma economiilor estimate în rezultatul implementării sistemului dat.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu informația despre faptul că prin implementarea SI SDS, cheltuielile operaționale aferente organizării și desfășurării cercetărilor statistice, în special a recensămintelor, se vor reduce considerabil, în virtutea substituirii graduale a colectării datelor în teren cu date consumate din SDA relevante, conform experienței avansate a altor țări ale UE. Reducerea costurilor va fi resimțită după recensământul imediat următor, care se preconizează de a fi efectuat cu colectarea datelor în teren și utilizarea datelor relevante din surse de date administrative pentru asigurarea plenitudinii și calității datelor recensământului.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>De asemenea, la capitolul V pct. 35 se stipulează că, administrator tehnic al Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale” este IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, prin urmare nota informativă urmează să identifice și cheltuielile pentru administrarea tehnică a sistemului informațional de stat, care se realizează în conformitate Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.414/2018 (Anexa nr. 5).</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Nota informativă a fost completată cu informația privind mijloacele financiare de mentenanță și administrarea a SI SDS și mărimea estimativă a acestor cheltuieli din costul total al sistemului.</p> <p>Conform discuției cu specialiștii STISC, estimarea exactă a costurilor aferente administrării tehnice a sistemului va putea fi estimată de către aceștia doar în baza specificațiilor tehnice ale sistemului ce vor fi elaborate după aprobarea conceptului SI.</p>
		<p>E de menționat că, actualmente este în derulare procesul de elaborare a proiectului bugetului de stat pentru anul 2022 și estimărilor pentru anii 2023-2024, prin urmare Biroul Național de Statistică urmează să prezinte toate propunerile argumentate în conformitate cu circulara MF nr. 06/1-17/41 din 26.08.2021.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>BNS a prezentat propunerile sale ce țin de TIC, însoțite de argumentele necesare, la elaborarea proiectului bugetului de stat pentru anul 2022 și estimărilor pentru anii 2023-2024. Acestea au fost luate în considerare la revizuirea notei informative.</p>
		<p>Reieșind din obiecțiile formulate, la etapa actuală Ministerul Finanțelor este privat de posibilitatea expunerii asupra proiectului de hotărâre prezentat și exprimă disponibilitatea de a reexamina acesta după prezentarea informației privind impactul financiar al proiectului conform cadrului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Informația privind impactul financiar al proiectului Hotărârii Guvernului a fost inclusă în versiunea revizuită a notei informative.</p>
<p>8.</p>	<p>Ministerul Sănătății <i>(aviz nr.06/5018 din 21.09.2021)</i></p>	<p>Lipsa de obiecții și propuneri.</p>	

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
9.	Ministerul Apărării <i>(aviz nr.11/1090 din 15.09.2021)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
10.	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene <i>(aviz nr. DI/3/041-9041 din 17.09.2021)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
11.	Agencia Națională pentru Sănătate Publică <i>(aviz nr.01-23-4264 din 07.09.2021)</i>	Agenția Națională pentru Sănătate Publică consideră binevenită și susține în ansamblu inițiativa Biroului Național de Statistică referitor la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”, care va contribui la soluționarea problemelor legate de numărul populației și vom avea date statistice obiective și relevante despre numărul populației în Republica Moldova.	
12.	Agencia Națională de Asistență Socială <i>(aviz nr.01/1614 din 14.09.2021)</i>	Agenția Națională Asistență Socială a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Statistici demografice și sociale” și susține proiectul, comunicând lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea acestuia. Totodată, la punctul 36 subpunctul 3) al proiectului, aducem la cunoștință că conform Hotărârii Guvernului	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.24 , denumirile ministerelor au fost editate.

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		nr.117 punctul 3 din 12.08.2021, denumirea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale se modifică în Ministerul Sănătății și se reorganizează prin dezmembrare (separare) și creare a Ministerului Muncii și Protecției Sociale.	
13.	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației <i>(aviz nr .02-DRAS/1056 din 07.09.2021)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
14.	Agencia Serviciilor Publice <i>(aviz nr.01/7433 din 23.09.2021)</i>	<p>La anexa la hotărârea Guvernului enunțată ce se referă la proiectul Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”:</p> <p>1) La pct. 6 și pct. 55 subpct. 4), denumirea actului normativ de expus în conformitate cu prevederile art.55 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și anume, de completat cu numărul de ordine și anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta.</p> <p>2) La pct. 18 subpct. 2) — se va exclude sintagma „SIA „Registrul de stat al actelor de stare civilă”, deoarece</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct. 6 și pct. 49 subpct. 4 s-a ajustat textul.</p> <p>Se acceptă.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		este un subsistem și parte componentă al SIA „Registrul de stat al populației”.	În proiectul definitivat al Conceptului, din pct.17 subpct.2) textul „SIA „Registrul de stat al actelor de stare civilă” a fost exclus.
		3) La pct. 22 figura 1 , cuvântul „ patronimic ” de substituit cu cuvintele „ prenumele tatălui ”, în conformitate cu prevederile Legii nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, iar după cuvântul „reședința” de completat cu cuvântul „temporară” , potrivit prevederilor art. 38 din Codul civil.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.29 figura 1, cuvântul „ patronimic ” a fost substituit cu cuvintele „prenumele tatălui”, iar după cuvântul „ reședința ” a fost completat cu cuvântul „ temporară ”.
		4) La pct. 24, subpct. 1) — se va exclude lit. d) „prenumele tatălui” și lit. g) „cod numeric personal aferent cetățeniei (pentru cetățeni ai altor țări)” și, respectiv, la subpct. 5) , „Statistica populației și migrației”, „Numărul populației cu reședință obișnuită” — se va exclude sintagma „apartenență etnică, limbă vorbită, religie”, pe motiv că, datele nominalizate nu se conțin în Registrul de stat al populației.	Se acceptă parțial. În proiectul definitivat al Conceptului, prevederea din pct.31, subpct.1) lit. g) „cod numeric personal aferent cetățeniei (pentru cetățeni ai altor țări)” se va prelua din documentul de identificare a persoanei care traversează frontiera de stat înregistrat în Sistem informațional integrat al Poliției de Frontieră. La pct.31, subpct.1 lit.d) „prenumele tatălui” și subpct.5) la „Statistica populației și migrației”, „Numărul populației cu reședință obișnuită” textul „apartenență etnică, limbă vorbită, religie” nu se exclud deoarece aceste date sunt colectate în cadrul Recensământului Populației și Locuințelor și altor cercetări statistice.

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>5) La pct. 29 subpct. 2), lit. b) urmează să fie exclusă din aceleași considerente menționate la pct. 18 subpct. 2), iar litera a) de expus cu următorul cuprins: „a) Registrul de stat al populației (deținut de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”) - unica sursă informațională de date cu caracter personal pentru toate sistemele informaționale ale autorităților administrației publice care utilizează informațiile despre persoanele fizice - pentru preluarea automatizată a datelor cu caracter personal a persoanelor fizice (cetățenii Republicii Moldova, atât a celor care locuiesc în Republica Moldova, cât și a celor cărora li s-a autorizat emigrarea, a străinilor cu drept de ședere pe teritoriul republicii și a persoanelor cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid sau de refugiat, sau li s-a acordat de către autoritățile Republicii Moldova una din formele de protecție prevăzute de cadrul normativ)”.</p>	<p>Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.37 subpct.2) lit.b) a fost exclusă, iar subpct.2) lit.a) a fost modificat în redacția propusă de Agenția Servicii Publice.</p>
		<p>Obiecția aferentă sintagmei utilizate în document „SIA „Registrul de stat al actelor de stare civilă” este aplicabilă și pentru „Tabelul de concordanță la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”.</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>6) La pct. 29 subpct. 2) lit. h), noțiunea „Registrul Medical” - de substituit cuvântul „alternativă” prin cuvântul „unică”, luând în considerare faptul că, datele solicitate de BNS cu privire la naștere/deces sunt deținute în registrele Ministerului Sănătății. De menționat că, Registrul de stat al populației, la rândul său, de asemenea consumă datele nominalizate de la Ministerul Sănătății.</p> <p>Modificările se propun în contextul elaborării proiectului de modificare a Hotărârii Guvernului nr.333/2002 pentru aprobarea Concepției sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al populației” și Regulamentului cu privire la Registrul de stat al populației”. Proiectul respectiv se află la etapa de avizare de către autoritățile și instituțiile implicate.</p> <p>E de menționat, că potrivit prevederilor art. 3 alin (11) din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte și pct. 5 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125/2013, persoanelor care au renunțat la numărul de identificare de stat (IDNP) și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației li se eliberează buletin de identitate provizoriu fără IDNP, iar evidența acestora, din momentul renunțării, se ține prin fișierul manual de evidență a persoanelor. În cazul categoriei de persoane enunțate, în Registrul de stat al populației, informația despre acestea nu se conține sau nu se mai actualizează din momentul renunțării la IDNP și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației (privind actele de identitate eliberate, modificările produse în datele cu caracter personal, înregistrarea la domiciliu sau la reședința temporară etc.).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct. 37 subpct. 2) lit. g) s-a exclus cuvântul „alternativă”.</p> <p>Întru realizarea scopului SI SDS se vor utiliza și datele privind persoanele care renunță la numărul de identificare de stat, pe baza datelor deținute de ASP la ținerea evidenței persoanelor în cauză.</p>
--	--	---	---

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Totodată, au fost prezentate următoarele obiecții:</p> <p>I. La proiectul Hotărârii Guvernului.</p> <p>1.1. La pct.5 al proiectului de hotărâre, sintagma „Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului Informațional „Statistici demografice și sociale” de înlocuit cu sintagma „Regulamentul privind modul de ținere a Registrului, format de Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale”. Modificarea este dictată de prevederile art.16 alin.(3) și ale art.19 alin.(1) din Legea cu privire la registre nr.71/2007, precum și ale art.7⁶ alin.(2) lit. c) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Potrivit acestor prevederi, Regulamentul în cauză trebuie să reglementeze modul de ținere a registrului, care se va forma de noul sistem informațional preconizat de a fi creat.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul actului normativ prevede crearea unui sistem informațional în temeiul art. 22 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, cu ajutorul căruia este formată, conf. art.16 a aceleiași legi, resursa informațională departamentală care va fi utilizată de către BNS, în calitate de posesor, și va conține informația necesară în exclusivitate executării funcțiilor sale, având la bază principiul “one-way flow” of data aplicat activității statisticii oficiale, în practica internațională.</p> <p>Exemple de regulamente cu denumiri similare relevante sistemelor informaționale (care nu sunt considerate neapărat registre) sunt multiple, de exemplu: <i>Regulamentul privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „Înregistrare cu statut de șomer” (HG 286/2021)</i> https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=128634&lang=ro.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>Totodată, atragem atenție asupra faptului că Regulamentul se elaborează și se aprobă înainte ca sistemul informațional să fie dat în exploatare, deoarece până la această etapă se vor executa un șir de etape de creare a sistemului cum ar fi: elaborarea caietului de sarcini, proiectului tehnic, crearea produsului-software, testarea, exploatarea experimentală. Din care cauză, indicarea în proiectul Hotărârii Guvernului a unui termen concret de aprobare a Regulamentului, de exemplu 6 luni, poate fi indicat doar numai în cazul în care beneficiarul este ferm convins că în această perioadă vor fi executate toate etapele sus-enumerate de elaborare ale sistemului.</p> <p>1.2. De asemenea, atragem atenție și asupra faptului, că potrivit prevederilor art.26 alin.(5) din Legea nr.71/2007, descrierea modului de exploatare a sistemelor informaționale automatizate se stabilește prin documentația de exploatare și instrucțiunile de serviciu, lista cărora este prezentată în Reglementarea tehnică RT 38370656 - 002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”, anexa 1.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Pct.5 al proiectului de hotărâre, privind elaborarea Regulamentului SI, se prezintă în următoarea redacție: <i>“Biroul Național de Statistică, înainte de punerea în exploatare a Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”, va elabora și va prezenta Guvernului spre aprobare proiectul de hotărâre privind aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”.</i>”</p> <p>Dat fiind faptul că SI SDS se proiectează ca un sistem modular și bazat pe componente integrate, termenul de elaborare a regulamentului cu privire la resursele informaționale ale SI va putea fi stabilit ulterior, în dependență de executarea etapelor de dezvoltare a sistemului care ar putea dura în timp dat fiind complexitatea SI SDS, care va fi dezvoltat ca sistem modular cu posibilitatea dezvoltării sale fără a afecta continuitatea funcționării acestuia, elaborarea regulamentului acestuia va putea fi realizată.</p>
		<p>II. La proiectul Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”, anexa la proiectul Hotărârii Guvernului.</p>	
		<p>2.1. De notat faptul că la baza structurii Conceptului elaborat este luată în vedere structura generală a Conceptului tehnic indicată în Reglementarea tehnică RT 38370656-002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”, anexa nr.3 (Monitorul Oficial N95-97 din 23.06.2006) - ceea ce este corect, însă atât structura</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La elaborarea structurii și conținutului proiectului autorii au urmat structura generală a Conceptului tehnic indicată în Reglementarea tehnică RT 38370656-002:2006 „Procese ciclului de viață al software-ului”, abordând componentele din fiecare capitol. Iar gradul de</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>cât și conținutul compartimentelor Conceptului nu corespund cerințelor Reglementări tehnice. Autorii au elaborat <i>conceptul de creare a unui sistem informațional</i> nu ca un document tehnic, dar ca un document mixt și contradictoriu. În Conceptul prezentat sunt descrise diverse procese și acțiuni ce țin de colectarea datelor statistice din subdomeniile "<i>demografic</i>" și "<i>social</i>", adică a proceselor care de fapt trebuie descrise în fișele de post, în recomandări metodice, ghiduri și instrucțiuni de completare a formularelor aplicate în organizarea și desfășurarea cercetărilor și lucrărilor statistice.</p>	<p>detaliere a documentului, nefiind specificat în Anexa 3 la Reglementarea tehnică, rămâne la discreția autorilor.</p> <p>Astfel, în proiectul definitivat al Conceptului, nu se mai regăsesc descrieri privind procesele statistice, sau de management al calității datelor statistice, acestea fiind eliminate.</p> <p>Totodată, având în vedere complexitatea SI SDS și specificul activității și mandatului BNS - puțin cunoscut de unele autorități și unicat (fiind autoritate centrală în domeniul statisticii), considerăm necesar și oportun a fi descrise anumite informații specifice activității de producere statistică, la nivel de detaliere a momentelor tehnice (cu privire la spațiul informațional al SI) necesare a fi parte din Conceptul SI destinat producerii de statistici sociale și demografice. Amintim că, scopul de bază al creării SI SDS constă în realizarea unui management integrat, coordonat și eficace al producerii de statistici oficiale în domeniul social și demografic, în bază de cercetări statistice și utilizare de date administrative din sisteme și resurse informaționale disponibile, conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale și aliniate la cerințele comunitare, pentru asigurarea utilizatorilor de date cu informații statistice fiabile, coerente și la timp oportun, necesare pentru elaborarea și monitorizarea politicilor, deciziilor autorităților publice și mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, pentru informarea societății și altor categorii de utilizatori, după caz.</p>
		2.2. În "Introducere" autorii au descris în detaliu situația	Se acceptă.

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>actuală în subdomeniile "demografic" și "social", însă complet lipsește descrierea nivelului existent de automatizare a Sistemului Național Statistic și nu sunt indicate motivele reale de creare a sistemului informațional.</p> <p>2.3. De asemenea, atragem atenție la faptul că în capitolul I "Dispoziții generale" lipsește definiția resursei informaționale (registriului), care se formează cu ajutorul sistemului informațional preconizat a fi creat. Totodată, este necesar de indicat denumirea acestui registru. De exemplu, „Registru statisticii demografice și sociale”, iar mai departe de indicat care date se conțin în acesta. În același timp, autorii indică corect că sarcina principală a creării SI SDS este formarea unei resurse informaționale în domeniul social și demografic (pct.8 subpct.1); pct.10 subpct.5); pct.14 subpct.1)).</p> <p>Dar, în același timp, autorii scriu că „SI SDS constituie o resursă informațională de stat departamentală” (pct.3), ceea ce este o eroare, întrucât un sistem informațional nu este o resursă informațională, dar este un mecanism cu ajutorul căruia se formează resursa informațională (registru).</p>	<p>În “Introducere” a fost completată informația cu descrierea nivelului existent de automatizare a Sistemului Național Statistic și argumentele relevante de creare a SI SDS.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>În capitolul I "Dispoziții generale", BNS au fost operate modificările solicitate pentru a asigura descrierea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea sistemului (deplină, pe scurt, abrevierea); - definiția sistemului; - locul sistemului în Spațiul informațional unic; - noțiuni principale; - destinația sistemului; - scopurile creării sistemului; - principiile de bază ale creării sistemului; - sarcinile de bază, care trebuie să fie realizate la exploatarea sistemului, <p>cerințe stipulate în anexa nr.3 la Reglementarea tehnică RT 38370656-002:2006 „Procesele ciclului de viață al software-ului”, (Monitorul Oficial N95-97 din 23.06.2006).</p> <p>Pct.3 din același Capitol "Dispoziții generale" al Conceptului SI SDS a fost modificat conform propunerilor ASP.</p> <p>În cazul SI SDS – acesta este instituit în calitate de sistem unic integrat de pentru integrarea bazelor de date cu înregistrări ale observărilor statistice din domeniile sociale și demografic realizate de BNS cu alte resursele informaționale de stat și private, necesare procesului de</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
			producere a statisticilor oficiale privind fenomenele demografice și caracteristicile socio-economice ale populației (funcții ale unui registru statistic).
		În pct.4 al capitolului, sunt incluse definiții pe care autorii le folosesc în document. Însă, nu toate noțiunile definite sunt utilizate în textul documentului. De exemplu, noțiunile definite la subpct.7), 8) și 9) nu sunt utilizate în textul documentului.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, textul conceptului a fost ajustat pentru a include referințe la noțiunile definite în pct.4 .
		La capitolul III "Spațiul funcțional". 2.4. Nu sunt descrise corect funcțiile sistemului: funcțiile de bază (funcții tipice) și funcțiile specifice. Una din „funcțiile de bază”, așa cum au indicat autorii, este „Formarea și gestionarea resursei informaționale”. Dar aceasta nu este o funcție concretă a sistemului, ci este un proces care se realizează cu ajutorul unui șir de funcții: înregistrarea primară a datelor, actualizarea datelor, scoaterea de la evidență a obiectelor informaționale. Astfel, aceste funcții n-au fost indicate în textul Conceptului. Totodată, de exemplu, o astfel de funcție ca „scoaterea de la evidență” din domeniul ținerii registrului statistic necesită explicații concrete. Și anume, ce înseamnă această funcție: aplicarea unei marcări speciale și transferul datelor în arhivă sau ștergerea fizică a datelor din registru și, în care condiții se execută această funcție?	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, în Capitolul III Spațiul funcțional al SI SDS, pct.14 descrierea funcțiilor de bază a fost ajustată și completată în conformitate cu recomandările ASP și cu funcțiile standard ale unui sistem informațional tip, acestea fiind însoțite de explicațiile relevante. în
		În plus, nu sunt descrise corect funcțiile specifice ale sistemului pe care autorii au încercat să le descrie în	Se acceptă.

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>contururile funcționale (pct.20, pct.21). De fapt, autorii au descris numai procesele care au loc la efectuarea cercetărilor statistice și la prelucrarea datelor obținute, dar n-au indicat niciun fel de funcții specifice concrete, pe care trebuie să le îndeplinească sistemul informațional. De exemplu, în capitolul „Spațiul informațional” este indicată lista obiectelor informaționale care trebuie luate la evidență, iar în capitolul „Spațiul funcțional” nu este indicată nici o funcție care să asigure luarea la evidență a acestora.</p>	<p>Funcțiile specifice ale sistemului, descrise în Concept, reies din destinația sistemului - care este producerea de statistici oficiale în domeniul social și demografic, în bază de cercetări statistice (colectare) și utilizare de date administrative din registre (preluare și prelucrare), conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale și aliniate la cerințele comunitare (producere indicatori statistici și diseminare).</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct. 15, Secțiunea cu privire la funcțiile specifice de bază ale SI SDS a fost ajustată în conformitate cu sugestiile ASP.</p>
		<p>Menționăm, că informațiile de la pct.15, pct.16, pct.17 și pct.19 nu numai că n-au nicio relevanță față de conținutul capitolului „Spațiul funcțional”, dar acestea în general n-au nici o relevanță nici față de conținutul unui concept tehnic. O parte din aceste informații urmează să fie reflectate în Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale” la descrierea ordinii de luare la evidență a obiectelor informaționale, iar restul informațiilor, așa cum s-a indicat mai sus la pct. 2.1, se referă la recomandări metodice, ghiduri și instrucțiuni de completare a formularelor aplicate în organizarea și desfășurarea cercetărilor și lucrărilor statistice.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, informațiile de la pct. menționate din versiunea anterioară a documentului, au fost excluse (cu mici excepții – de utilizare a frânturilor de text pentru a descrie una din funcțiile de bază a SI privind <i>Asigurarea și monitorizarea calității informațiilor</i>, la pct.14, sbpct.3)) pentru a fi ulterior în cadrul Regulamentului format de SI.</p>
		<p>Conținutul principal al pct.18 se referă de fapt la Secțiunea 5 „Interacțiunea cu alte sisteme informaționale”. O parte din sistemele informaționale enumerate în acest punct sunt indicate</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, pct.17 a fost ajustat.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>greșit. Atragem atenție la faptul, că nu există SIA „Registrul de stat al actelor de stare civilă”. Dar există un subsistem de evidență a actelor de stare civilă în cadrul SIA „Registrul de stat al populației”. Respectiv, datele privind actele de stare civilă nu este o resursă informațională (registru) aparte, dar sunt o parte a datelor Registrului de stat al populației. Nu exista“ acte normative conform cărora ar fi fost aprobată crearea SIA „Registrul de stat al actelor de stare civilă”. O situație similară se constată și în raport cu SIA „Asistența Medicală Primară”. Denumirea acestui sistem figurează în Hotărârea Guvernului nr.586/2017 <i>pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului medical, ca sistem care se va folosi la formarea acestui registru, dar acte normative conform cărora să fie aprobată crearea acestui sistem nu există. Același lucru este valabil și pentru SIA Integrat „Migrație și Azil” (în continuare - SIIAMA). Potrivit Hotărârii Guvernului nr.1401/2007, este aprobată concepția cadru a SIIAMA, care reprezintă totalitatea sistemelor informaționale automatizate de importanță statală destinată să asigure evidența și controlul migrației diferitor categorii de persoane (cu excepția migrației interne). Adică, aceasta este o concepție în care este descris spațiul informațional din domeniul "Migrație și Azil", care se creează de sisteme informaționale de sine stătătoare. Aceasta înseamnă, că nu există un act normativ, conform căruia să fi fost aprobată crearea</i></p>	<p>Totodată, au fost identificate un șir de documente de reglementare a diferitor SI:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârii Guvernului nr.1401/2007 aprobarea Conceptului SIIAMA, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=103604&lang=ro# - Ordinul MS pentru aprobarea Regulamentului SIA „Asistența Medicală Primară”, https://msmps.gov.md/sites/default/files/legislatie/2.ord_in_nr._1499_din_14.12.18_utilizare_sia_amp.pdf

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		aparte a unui sistem, care să aibă denumirea „SIA „Migrație și Azil”.	
		2.5. La conținutul de fond al Capitolului V "Spațiul organizatoric al SI". Conform cerințelor Reglementării tehnice RT 38370656-002:2006, anexa 3, acest capitol din structura conceptului trebuie să urmeze după capitolul III „Spațiul funcțional”.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, Capitolul "Spațiul organizațional al SI" (devenind capitolul IV) a fost mutat cu locul după „Spațiul funcțional” (devenind Capitolul III) în conformitate cu cerințele Reglementării tehnice RT 38370656-002:2006, anexa 3.
		Potrivit prevederilor art.9 al Legii nr.71/2007, în calitate de subiecți ai raporturilor juridice în domeniul registrelor sunt " <i>Registratorii de date</i> " și „ <i>Furnizorii de date</i> ”, care sunt responsabili respectiv de introducerea/furnizarea datelor în registrul ce se formează prin intermediul SI SDS. Prin urmare, în primul rând, se indică nu " <i>Registratorii SI</i> ", ci " <i>registratorii datelor registrului</i> ", care se formează în cadrul SI SDS. Acest lucru explică și acel fapt, că registratorii de date din alte registre nicidecum nu pot fi în calitate de registratori ai Registrului, care se formează prin intermediul SI SDS. Astfel, subpct.2) din pct.33 urmează să fie exclus.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, subpct. 2 din pct. 21 , a fost reformulat: 2) persoane juridice sau fizice cu funcții de registratori de date ai resurselor informaționale de stat și private care conțin date relevante pentru scopul producerii și diseminării statisticilor oficiale demografice și sociale.
		Alt subiect important al raporturilor juridice în formarea registrului sunt furnizorii de date pentru registru. Adică, furnizorii de date sunt acei subiecți (entități), care furnizează date registratorilor. Prin urmare, Biroul Național de Statistică nici de cum nu poate fi simultan și registrator și furnizor de date (pct.3, pct.36). Astfel, din pct.36 , în care sunt indicați furnizorii, urmează de exclus Biroul Național de Statistică.	Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.24 , în care sunt indicați furnizorii, NBS a fost exclus.

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>2.6. La capitolul VI "Documentele sistemului". Documentele de la subpunctele 5), 6) și 7) din pct.38, indicate ca „<i>Documente de intrare</i>” nu sunt documente de intrare. Documentele de intrare sunt documentele care conțin date, pe care registratorii le iau la evidență în registru.</p>	<p>Se acceptă. În proiectul definitivat al Conceptului, din pct.26 au fost eliminate subpunctele 5), 6) și 7).</p>
		<p>2.7. La capitolul IV "Spațiul informațional". Conținutul acestui capitol este unul fundamental pentru un Concept tehnic.</p> <p>Lista obiectelor informaționale, prezentată la pct.22, nu este alcătuită corect.</p> <p>În primul rând, denumirea unor obiecte cum ar fi: „<i>Profilul unitate- statistică-persoană</i>”, „<i>Profilul utilizator autorizat</i>”, „<i>Profilul unitate-statistică-locuință</i>”. Noțiunea „<i>Profil</i>” în informatică înseamnă un set de date despre un obiect, adică setul de date despre obiect nici de cum nu poate fi în calitate de obiect informațional de sine stătător. Obiecte pot fi: <i>unitate-statistică-persoană, utilizator autorizat, unitate-statistică-locuință</i>.</p> <p>În al doilea rând, referitor la obiectul „Configurație indicator statistic”. Configurație este o noțiune care înseamnă un set de valori ale parametrilor (atributelor), care definesc un anumit obiect. Deci, acesta nu este un obiect, dar un set de atribute a obiectului „indicator statistic”.</p>	<p>Se acceptă parțial. În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.29: Mențiunea despre „profil” (adăugată pentru a face clar sensul obiectelor informaționale date) a fost exclusă. Denumirile obiectelor informaționale au fost editate corespunzător.</p> <p>Conform specificațiilor din Reglementarea tehnică RT 38370656-002:2006 „Procesele ciclului de viață al software-ului”, anexa nr.3 (Monitorul Oficial N95-97 din 23.06.2006), „totalitatea obiectelor, a atributelor lor și a scenariilor determină spațiul informațional al sistemului”. Respectiv, afirmația precum că <i>configurația indicatorului statistic</i> nu e obiect informațional deoarece e format din atribute o considerăm irelevantă.</p> <p>“<i>Indicatorul statistic</i>” este obiectul informațional cheie pentru activitatea BNS. Faptul că acesta reprezintă unul cu valoare calculată nu-i schimbă sensul și rolul în cadrul SI al BNS. Pe lângă calculul propriu zis (care este strict definit prin formulă de calcul anume – adică îl face unic – determinată de alt obiect informațional al SI</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>La rândul său, obiectul „indicator statistic” ridică, de asemenea, întrebări. Indicatorul statistic este un indicator care se obține ca urmare a unor anumite evaluări. Prin urmare, avem nevoie de date inițiale (primare), prelucrarea cărora va permite obținerea indicatorului statistic. Menționăm, că <i>"datele inițiale sunt date statistice ale obiectelor luate la evidență sau date statistice agregate, obținute de autoritatea statistică de la respondenți sau din surse de date, dar care nu sunt prelucrate de către această autoritate"</i>. Cu toate acestea, în concept nu există nici un fel de informații privind primirea și ordinea de evidență a datelor inițiale. Totodată, la obiectele informaționale enumerate la pct.22, este necesar de adăugat și următoarele obiecte: "cercetarea statistică" și "publicația statistică oficială".</p>	<p><i>"confirgurația indicatorului"</i>), acest obiect este acompaniat de un șir de caracteristici suplimentare.</p> <p>Datele inițiale sunt menționate în compartimentul dat. Ele corespund obiectului informațional „<i>Eveniment statistic captat.</i>”</p> <p>Obiectul informațional “cercetarea statistică” și “publicația statistică” au fost adăugate.</p>
		<p>Cu referire la structura identificatorilor obiectelor informaționale (pct.27), constatăm că nici pentru un obiect informațional nu este descrisă structura identificatorilor acestor obiecte.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Proiectul definitivat al Conceptului, pct.32 a fost completat.</p>
		<p>În plus, în acest capitol lipsește o subsecțiune de bază cum este „<i>Scenarii de bază</i>”, subsecțiune în care se descriu evenimentele care se întâmplă cu obiectul informațional, adică se descrie comportamentul acestuia. În același timp, capitolul include descrierea desfășurării cercetărilor statistice în subdomeniile demografic și social, care în conceptul tehnic nu trebuie reflectate.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, a fost adăugat pct.33 referitor la Scenariile asociate obiectelor informaționale.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>În subsecțiunea "Interacțiunea cu alte sisteme informaționale", pct.29 subpct.3), autorii au indicat că SI SDS interacționează cu Banca de Date Statistice Integrată, ceea ce reprezintă o eroare. Sistemul poate interacționa doar cu un alt sistem, adică cu sistemul care formează Banca de Date Statistice Integrată.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, la pct.37, subpct.3 a) a fost editat.</p>
		<p>I. Raționalitatea creării SI „Statistici demografice și sociale”.</p> <p>Ca urmare a examinării pachetului de documente prezentat, ajungem, de asemenea, la concluzia că proiectul de creare a SI „Statistici demografice și sociale” nu este rațională, întrucât presupune că în cadrul unui sistem separat de informații statistice, să se ia în considerare datele doar din subdomeniile "demografic" și "social".</p> <p>Menționăm, că potrivit prevederilor art.3 din Legea nr.93/2017 cu privire la statistica oficială, <i>informațiile statistice sunt informații "cu caracter social, economic, demografic sau privind mediul, obținute în baza cercetărilor statistice și/sau datelor administrative"</i>. Adică, în sistemul propus se va lua la evidență informația statistică, cu excepția informației "economice" și "privind mediul". De aceea este rațională calea prin care toate informațiile statistice se vor lua la evidență într-un singur registru de statistici. Acest fapt, de asemenea, se confirmă și prin unele fraze utilizate în concept. De exemplu: SIA „Statistici demografice și sociale” este parte a sistemului informațional automatizat integrat al BNS (pct.2); Asigurarea implementării subsistemelor informaționale</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În dependență de scopurile puse, concepția poate fi prezentată beneficiarului ca fiind de bază sau cadru. Concepția-cadru, precum este cazul Sistemului informațional automatizat integrat al BNS (conf.HG856/2010), se elaborează în cazul, când sistemul descris constă dintr-o multitudine de sisteme independente sau interconectate, pentru care ulterior vor fi elaborate concepții de bază. Concepția-cadru se deosebește de cea de bază printr-o expunere rezumativă a materialului sau prin lipsa capitolelor sau subcapitolelor separate, care sunt obligatorii pentru concepția de bază.</p> <p>Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale” reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, inclusiv metadate, sisteme de consum de date, norme juridice și structuri organizatorice și este parte a sistemului informațional integrat al BNS.”</p> <p>Totodată, informăm că Biroului Național de Statistică, este în proces de modernizare a sistemului informațional</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>pe subdomenii ale statisticii sociale și demografice ca părți componente ale sistemului informațional statistic integrat (pct.10, subpct.2)); SI SDS transferă în Banca de Date Statistice integrată a băncii și bazelor de date aferente compartimentelor statisticilor demografice și sociale (pct.29, subpct.3), 1 lit.a)). Ținând cont de aceste fraze, se poate trage o singură concluzie, SI SDS nu este un sistem de sine stătător, dar este un subsistem al sistemului informațional statistic integrat. Prin urmare, conceptul tehnic nu trebuie să fie scris separat pentru SI SDS, ci în întregime pentru întregul sistem informațional statistic integrat.</p>	<p>integrat al BNS în conformitate cu bunele practici ale oficiilor de statistică din țările UE, ceea ce va rezulta în modificarea ulterioară a cadrului normativ de reglementare a acestuia.</p> <p>În prezent, în contextul pregătirii Recensământului populației care urmează a fi efectuat în 2024 urmează a fi implementat SI SDS, care conform legislației în vigoare nu poate fi dezvoltat și implementat fără un concept aprobat de Guvern.</p> <p>BNS va elabora în perspectiva medie de timp un alt Concept al Sistemului Informatic Statistic Integrat, unde SI SDS va fi parte componentă.</p>
15.	<p>Agencia Relații Funciare și Cadastru <i>(aviz nr.36/01-08/594 din 14.09.2021)</i></p>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
16.	<p>Biroul Migrație și Azil <i>(avizul nr.5/2-5187 din 07.09.2021)</i></p>	Menționează susținerea proiectului nominalizat fără obiecții și propuneri.	
17.	<p>Casa Națională de Asigurări Sociale <i>(aviz nr.4325 din 07.09.2021)</i></p>	Lipsa de obiecții și propuneri.	

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
18.	<p>Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal</p> <p>(aviz nr.04-01/2577)</p>	<p>1. În conformitate cu prevederile art. 3 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, legiuitorul a prestabilit noțiunea de depersonalizarea datelor ce prevede modificarea datelor cu caracter personal astfel încât detaliile privind circumstanțele personale sau materiale să nu mai permită atribuirea acestora unei persoane fizice identificate sau identificabile ori să permită atribuirea doar în condițiile unei investigații care necesită cheltuieli disproporționate de timp, mijloace și forță de muncă.</p> <p>Prin urmare, utilizarea în textul proiectului Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale” a noțiunilor de „anonimizare” și „pseudonimizare” sunt contrare prevederilor art. 3 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și al art. 3 alin (1) lit. d) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În proiectul de act normativ, la p.4 din Capitolul I, BNS a inclus noțiunile de „anonimizare” și „pseudonimizare” în lista de noțiuni propuse spre utilizare în sensul Conceptului SI „Statistici demografice și sociale”, deoarece acestea nu sunt definite în legislația națională.</p> <p>În cazul conceptului respectiv se impune utilizarea acestor termeni consacrați aceștia fiind preluați (conform prevederilor art. 54 alin (1) lit. c) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative) din legislația Uniunii Europene și anume: Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).</p> <p>Mai mult, a se menționa și faptul că însăși CNPDCP a elaborat în perioada anului 2018 două proiecte de lege (nr. 421 și nr. 422, https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/ProiecteDeActeLegislative/tabid/61/LegislativId/4481/language/ro-RO/Default.aspx) votate în primă lectură în anul 2018, care veneau să transpună legislația UE privind protecția datelor cu caracter personal - angajament al Republicii Moldova asumat în cadrul Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
			<p>Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014.</p> <p>De asemenea, conform art. 54 alin (5) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, pentru a asigura înțelegerea corectă a termenilor respectivi și pentru a evita interpretările neuniforme, în proiect se stabilește semnificația acestora în contextul Conceptului.</p>
		<p>În aceeași ordine de idei, menționăm și noțiunea de „prelucrarea în scop statistic” care este o parafrază a noțiunii de „prelucrarea datelor cu caracter personal ” consfințite la art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, fapt ce poate genera interpretări eronate privind aplicarea în practică a prevederilor Conceptului avizat.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Noțiunea stabilită în Legea nr. 133/2011, „prelucrarea datelor cu caracter personal” se referă exclusiv la operațiunile realizate asupra datelor cu caracter personal, pe când prelucrarea datelor în scop statistic este reglementată la Noțiunile din Concept, și include:</p> <p><i>“colectare și prelucrare de date individuale, inclusiv date cu caracter personal, necesară pentru cercetări statistice sau pentru producerea de rezultate statistice și rezultatul prelucrării în scopuri statistice nu constituie date cu caracter personal, ci date agregate. Atât rezultatul prelucrării în scopuri statistice, cât și datele cu caracter personal prelucrate pentru obținerea acestuia nu sunt utilizate în sprijinul unor măsuri sau decizii privind o anumită persoană fizică, ci pentru descrierea numerică a fenomenelor și proceselor în masă care au loc în societate”.</i></p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>În urma examinării spațiului funcțional al SI SDS, s-a identificat faptul că datele sunt colectate în mod automatizat prin servicii informaționale și de integrabilitate și prin integrarea extraselor din baze de date ale resurselor informaționale de stat și private la nivel de înregistrări individuale de date relevante, așa cum prevede pct. 14 al Conceptului examinat.</p> <p>Totodată, în conformitate cu pct. 21 al aceluiași act juridic, se pot distinge funcțiile comune tuturor conturilor funcționale ale SI SDS, cum ar fi „colectarea date, preluarea și pregătirea date, stocarea date, prelucrarea date, etc” .</p> <p>Astfel, „colectare date” - asigură setul de funcționalități de bază și procese desfășurate în contextul pregătirii și desfășurării procesului de colectare de date privind unitățile statistice ce fac obiect al observării statistice în cadrul cercetărilor și lucrărilor statistice ale BNS și caracteristicile acestora (variabilele stau la baza calculării indicatorilor din statisticile oficiale solicitate de legislația națională și internațională);</p> <p>„Preluare și pregătire date” - asigură setul de funcționalități de bază pentru interacțiunea , prin utilizarea mecanismelor de stat ale schimbului de date și interoperabilitate , cu alte sisteme informaționale care conțin date relevante în sensul formării resursei informaționale a SI SDS și cu aplicarea procedurilor de criptare, pseudonimizare și/sau, după caz, anonimizarea datelor cu caracter personal necesare calculării indicatorilor statisticii oficiale, în același timp obținându-se seturi de date utile producerii statistice. Pregătirea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, în Capitolul II Spațiul funcțional, textul referitor la funcții ale SI a fost editat.</p> <p>Sistemul informațional nu urmărește dublarea conținutului informațional celor regăsite în alte registre, or, scopul ținerii acestui sistem informațional este altul - producerea statisticilor oficiale, care se rezumă la necesitatea consumului administrativ intern al BNS, prin aplicarea metodologiei statistice asupra datelor colectate în vederea producerii statisticii oficiale. Mai mult, deosebirea esențială față de acest sistem de alte registre, este interdicția absolută, în raport cu dezvăluirea și/sau utilizarea de către alte entități a datelor colectate și prelucrate în scopuri statistice.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>datelor pentru calcularea sistemului de indicatori ai statisticii oficiale se va face prin sistematizarea, combinarea și integrarea datelor BNS, colectate în cadrul cercetărilor statistice (inclusiv recensăminte), și celor preluate din alte surse (publice și private) de formare a SI SDS, și corelarea acestora;</p> <p>„Stocare date” - asigură păstrarea datelor cu indicarea tipurilor de date, termenului de păstrare și a sursei de formare a acestor date, cu documentarea acțiunilor de sistem și asigurarea condițiilor de confidențialitate și protecție a datelor păstrate, în special pentru operațiuni de reconstituire și/sau calcul retrospectiv al seriilor de timp pentru indicatorii statisticii oficiale conform procedurilor statistice;</p> <p>„Prelucrare date” - include funcționalități și procese desfășurate în contextul transformării și prelucrării datelor, inclusiv a datelor cu caracter personal, pentru calcularea/estimarea de indicatori ai statisticii oficiale în domeniul social și demografic, actualizarea datelor despre unitățile de observare statistică prin completarea și modificarea atributelor obiectelor informaționale.</p> <p><i>Prin urmare, din operațiunile expuse, CNPDCP nu poate identifica expres mecanismul de prelucrare a datelor cu caracter personal și anume, nu este specificat faptul dacă prin SI SDS vor fi extrase date masive din sistemele informaționale de stat și vor fi păstrate în acest sistem pentru aplicarea variabilelor în vederea formării datelor statistice. În acest caz, se poate identifica dublarea ținerii informației identice în două sisteme (registre) informaționale, fapt contrar</i></p>	

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p><i>prevederilor art. 19 alin. (8) al Legii nr. 71/2007 cu privire la registre, care prevede că înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat, sau acumularea repetată a datelor despre obiect în același registru se interzice.</i></p>	
		<p>2. Totodată, nu a fost identificat termenul de păstrare a datelor cu caracter personal. În acest context menționăm că, conform art. 4 alin. (1) lit. e) al Legii 133/2011, datele cu caracter personal destinate unei prelucrări trebuie să fie stocate într-o faimă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate.</p> <p>Astfel, stocarea datelor cu caracter personal pe o perioadă ce depășește scopul inițial, cum ar fi: în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se va face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.</p> <p>Totodată, potrivit art. 11 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, condițiile și termenele de stocare a datelor cu caracter personal se stabilesc de legislație ținându-se cont de prevederile art. 4 alin. (1) lit. e) aceleiași legi. La expirarea termenului de stocare, datele cu caracter personal urmează a fi distruse în modul stabilit de lege. Datele cu caracter personal din registrele</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Termenul de păstrare a datelor va fi prevăzut în Regulamentul acestui sistem informațional și nu în Concepție.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>de stat, de la data încetării utilizării acestora, pot rămâne la păstrare primind statutul de document de arhivă. La încheierea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dacă subiectul acestor date nu și-a dat consimțământul pentru o altă destinație sau pentru o prelucrare ulterioară, acestea vor fi: a) distruse; b) transferate unui alt operator, cu condiția ca operatorul inițial să garanteze faptul că prelucrările ulterioare au scopuri similare celor în care s-a făcut prelucrarea inițială; c) transformate în date anonime și stocate exclusiv în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică.</p> <p>Pornind de la prevederile menționate, în vederea respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, recomandăm evaluarea și stabilirea unui termen concret de păstrare a acestor date, precum și a procedurii de distrugere/arhivare/transmitere a datelor cu caracter personal după epuizarea scopului pentru care au fost colectate/prelucrate. Or, reiterăm faptul că stabilirea perioadei limită de păstrare a datelor cu caracter personal trebuie să aibă la bază timpul necesar atingerii scopului pentru care aceste date au fost prelucrate.</p>	
		<p>3. Nu în ultimul rând, CNPDCP nu a regăsit în Conceptul propus spre avizare, prevederi privind periodicitatea extragerii informației din resursele informaționale de stat în SI SDS. Prin urmare, actul juridic examinat urmează să identifice perioada sau periodicitatea colectării datelor, spre exemplu: anual, semestrial, trimestrial, etc.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu conține norme de trimitere la prevederile legislației în vigoare care ar impune descrierea acestui proces în Concepție și dar ar fi oportun - în Regulamentul sistemului informațional.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>4. O altă inexactitate identificată de CNPDCP la avizarea Conceptului menționat, se referă la lipsa unor prevederi ce ar reglementa expres modul în care datele primare vor fi transformate în date statistice, prin prisma existenței sau lipsei accesului la date primare de către angajații/utilizatorii interni ai SI SDS din cadrul Biroului Național de Statistică sau altor utilizatori. În cazul în care informația ce conține date cu caracter personal va fi transformată automatizat de către sistem în date statistice, dar va permite accesul utilizatorilor la date primare, Conceptul urmează să conțină prevederi clare privind cazurile când acest acces este justificat.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>La pct. 22 sunt descrise 2 categorii utilizatori ai SI SDS, dintre care:</p> <p>1) <i>Utilizatori interni</i> – angajații din cadrul Biroului Național de Statistică care vor utiliza funcționalitățile SI SDS în scopurile prevăzute de prezentul concept, în particular, pentru asigurarea executării eficiente a funcțiilor de estimare/calculare a indicatorilor statistici demografici și sociali, monitorizarea calității acestora și a proceselor aferente. Nivelul de acces al utilizatorilor este unul diferențiat în dependență de drepturile de acces, atribuțiile și responsabilitățile în procesul de colectare, transformare a datelor, calculare a indicatorilor statistici, diseminare a produselor statistice și se configurează de către administratorul tehnic al SI SDS.</p> <p>Modul în care datele primare vor fi transformate în date statistice este determinat de funcțiile specifice din cadrul contururilor funcționale, descrise la pct.15, subpct.1-7.</p> <p>Alte detalii privind procedura de lucru cu datele din acest sistem informațional ține de obiectul de reglementare a Regulamentului acestuia și nu în Concept.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>5. O atenție deosebită urmează a fi atrasă față de Secțiunea 5 a Conceptului, prin care se preconizează interacțiunea cu alte sisteme informaționale. De menționat că, la pct. 29 subpct. 2 lit. g), h), i), și j) se solicită acces la sistemele informaționale ce conțin date cu caracter personal din categoria specială cum ar fi date medicale, sancțiuni contravenționale sau penale.</p> <p>În acest sens urmează a menționa că potrivit prevederilor art. 13 alin. (4) al Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, indiferent de metodele și sursele de colectare, datele colectate de către producătorii de statistici oficiale trebuie să fie prelucrate, diseminate și stocate în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal. În contextul tematicii abordate, este necesar a specifica noțiunile statuate la art. 3 al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal și anume:</p> <p>categoriile speciale de date cu caracter personal sunt datele care dezvăluie originea rasială sau etnică a persoanei, convingerile ei politice, religioase sau filozofice, apartenența socială, datele privind starea de sănătate sau viața sexuală, precum și cele referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale.</p> <p>Spre exemplu, în conformitate cu prevederilor art. 6 al aceleiași legi precitate, prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal este interzisă, cu excepția cazurilor expres prevăzute de alineatul (1) al articolului menționat iar, printre aceste excepții, prelucrarea datelor</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În proiectul definitivat al Conceptului, este menționat la pct 9: “Întru asigurarea realizării obiectivelor înaintate SI SDS la proiectarea, crearea și implementarea acestuia se ține cont de următoarele principii de bază:</p> <p>8) <i>principiul securității prin design</i> care presupune proiectarea SI SDS în cunoștință de cauză cu privire la riscurile de securitate a informației ce pot afecta buna funcționare a sistemului informațional. Cerințele legale aplicabile pentru protecția datelor cu caracter personal trebuie considerate la etapa de proiectare a SI SDS și implementate la etapa de dezvoltare. SI SDS va asigura accesarea controlată, transparentă și responsabilă a datelor.”</p> <p>BNS prelucrează date cu caracter personal având în vedere prerogativele și atribuțiile în domeniul statisticii oficiale, or, la fel cum s-a menționat și mai devreme, prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, expres stabilesc <i>dreptul de a prelucra</i> aceste date în scopul producerii statisticilor oficiale.</p> <p>Mai mult, <i>mandatul</i> legal de a colecta și prelucra tipuri de date cu accesibilitate limitată este prevăzut expres în Legea nr. 93/2017 și alte acte legislative. Astfel, în cadrul recensămintelor populației, realizate de către BNS, sunt colectate și ulterior prelucrate și diseminate date agregate privind apartenența etnică/naționalitate a persoanei, convingerile religioase, apartenența socială.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>cu caracter personal în scopuri de statistică nu este de regăsit.</p> <p>Mai mult, potrivit art. 12 alin. (4) al Legii nr.263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, prezentarea informației confidențiale fără consimțământul pacientului sau al reprezentantului său legal (al rudei apropiate) se admite:</p> <p>a) pentru a implica în procesul curativ alți specialiști în domeniu, inclusiv în caz de examinare și tratament urgent al persoanei incapabile de a-și exprima voința din cauza stării sale, dar numai în volumul necesar pentru luarea unei decizii adecvate;</p> <p>b) pentru a informa organul de stat de supraveghere a sănătății publice în cazul unui pericol real de extindere a bolilor infecțioase, otrăvirilor și contaminărilor în masă;</p> <p>c) la solicitarea motivată a organului de urmărire penală, a instanței judecătorești în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau a procesului judiciar , în conformitate cu legislația;</p> <p>c1) la solicitarea Avocatului Poporului sau, după caz, a Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, în scopul asigurării protecției persoanelor împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;</p> <p>c2) la solicitarea membrilor Consiliului pentru prevenirea torturii, în cadrul vizitelor efectuate de ei și în limitele necesare desfășurării vizitelor;</p> <p>c3) la solicitarea motivată a organului de probațiune în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu în conformitate cu legislația;</p>	<p>Vezi https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=295&id=2234 – recensământul din 2004, https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=479& - recensământul 2014.</p> <p>BNS realizează prelucrarea categoriilor speciale de date cu caracter personal în condițiile Art.6 al Legii nr.133/2011.</p> <p>Prelucrarea altor categorii speciale de date menționate, deci și interacțiunea cu SI în care acestea se conțin, se va face în măsura în care acestea vor permite identificarea așa-numitelor “semne de viață” ale unităților statistice de tip persoană care sunt necesare pentru elaborarea datelor statistice oficiale cu privire la alte caracteristici demografice și socio-economice ale populației (de exemplu faptul că o persoană se identifică a fi ieșită din țară conform datelor privind traversările, atunci faptul că această persoană s-a adresat la instituțiile medicale sau a participat la vreun proces de judecată în aceeași perioadă de referință, ar putea să însemne că persoana s-ar fi putut întoarce în țară cu alt pașaport, și ar fi considerată ca prezentă în țară, deci adăugată la numărul rezidente).</p> <p>În susținerea acestui argument, servesc și prevederile inserate de către CNPDCP în cadrul proiectului de lege nr. 422 în care se specifică expres dreptul de a prelucra datele cu caracter personal în scopul producerii statisticilor oficiale.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>d) pentru informarea părinților sau a reprezentanților legali ai persoanelor în vîrstă de pînă la 18 ani în caz de acordare acestora a asistenței medicale;</p> <p>e) la existența temeiului de a crede că prejudiciul adus sănătății persoanei este rezultatul unor acțiuni ilegale sau criminale, informația urmînd a fi prezentată , în acest caz, organelor de drept competente.</p> <p>În acord cu alineatul 5 al articolului precitat, norma prescrie că este interzis orice amestec în viața privată și familială a pacientului fără consimțămîntul acestuia.</p> <p>În aceeași ordine de idei, în acord cu prevederile art. 8 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrângere sau sancțiuni contravenționale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităților publice, în limitele competențelor acordate și în condițiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii.</p> <p>În contextul celor menționate supra, remarcăm că datele cu caracter personal care sunt, prin natura lor, deosebit de sensibile necesită o protecție specifică, deoarece contextul prelucrării acestora ar putea genera riscuri considerabile la adresa drepturilor și libertăților fundamentale. Aceste informații includ datele cu caracter personal care dezvăluie starea de sănătate precum și cele ce se referă la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancțiunile contravenționale .</p> <p>În urma celor relatate, CNPDCP nu a identificat temeiul legal de prelucrare a datelor cu caracter personal din categoria specială prin oferirea accesului SI SDS la</p>	<p>Așadar, autorul nu specifică care este interferența numeroaselor norme de trimitere indicate în aviz, în special din perspectiva riscurilor dar și a propunerilor care se înaintează.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>registrele informaționale ce conțin date din categoria specială, cum ar fi, dar nu se limitează la: Registrului de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale, Registrul Medical, SI „Registrul informației criminalistice și criminologice” , SI "Înregistrarea la medicul de familie ",etc.</p> <p>În urma celor relatate, pornind de la propunerile înaintate, recomandăm modificarea și definitivarea proiectului , cu eventuala transmitere a acestuia spre avizare repetată CNPDCP.</p>	
19.	<p>Compania Națională de Asigurări în Medicină (aviz nr.01-03/2057 din 15.09.2021)</p>	<p>Pe tot parcursul textului sintagma „<i>SI „înregistrarea la medicul de familie”</i>” necesită a fi substituită cu textul „<i>SI „Registrul persoanelor înregistrate la medicul de familie din cadrul instituției medico-sanitare ce prestează asistență medicală primară în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală”</i>”.</p> <p>În capitolul IV SPAȚIUL INFORMAȚIONAL, Secțiunea 1. Obiectele informaționale ale sistemului, compartimentul „Servicii sociale și justiție”, rubrica „Sănătate publică și participarea la măsurile de protecție socială” (pag. 20) sintagma „<i>asigurărilor obligatorii de asistență medicală”</i> urmează a fi substituită cu sintagma „<i>sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală”</i>”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În textul Proiectului sintagma „<i>SI „înregistrarea la medicul de familie”</i>” a fost substituită cu textul „<i>SI „Registrul persoanelor înregistrate la medicul de familie din cadrul instituției medico-sanitare ce prestează asistență medicală primară în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală”</i>”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>În versiunea definitivată a Conceptului, în capitolul VI Spațiul Informațional, Secțiunea 1. Obiectele informaționale ale sistemului, compartimentul „Servicii sociale și justiție”, rubrica „Sănătate publică și participarea la măsurile de protecție socială” sintagma „<i>asigurărilor obligatorii de asistență medicală”</i>” a fost substituită cu textul „<i>sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală”</i>”.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>În capitolul IV SPAȚIUL INFORMAȚIONAL, Secțiunea 1. Obiectele informaționale ale sistemului, compartimentul „Statistica serviciilor sociale și justiție”, rubrica „Statistica sănătății și protecției sociale” (pag. 21) cuvintele „<i>polița de asigurare medicală</i>” urmează a fi substituite cu sintagma „<i>sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală</i>”.</p> <p>În capitolul IV SPAȚIUL INFORMAȚIONAL, Secțiunea 5. Interacțiunea cu alte sisteme informaționale, pct. 29, subpct.2), lit.i) (pag. 25) sintagma „<i>SI „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” (SI AM)</i>” urmează a fi substituită cu sintagma „<i>SIA „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală” (SIA AOAM)</i>”. Propunerea în cauză este valabilă pentru tot textul proiectului.</p> <p>În capitolul IV SPAȚIUL INFORMAȚIONAL, Secțiunea 5. Interacțiunea cu alte sisteme informaționale, pct. 29, subpct.2), lit.j) (pag. 25) sintagma „<i>SI „înregistrarea la medicul de familie</i>” urmează a fi substituită cu cuvintele „Alte sisteme”.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>În versiunea definitivată a Conceptului, în capitolul VI Spațiul Informațional , Secțiunea 1. Obiectele informaționale ale sistemului, subpct. 5) din pct. 31. cuvintele „<i>polița de asigurare medicală</i>” au fost substituite cu sintagma „<i>sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală</i>”.</p> <p>La fel în Secțiunea 6. <i>Interacțiunea cu alte sisteme informaționale</i>, pct. 37, subpct.2), lit.h) din același capitol, sintagma „<i>SI „Asigurare Obligatorie de Asistență Medicală” (SI AM)</i>” a fost substituită cu sintagma „<i>SIA „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală” (SIA AOAM)</i>”. Această propunere a fost aplicată pentru tot textul Proiectului.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>În versiunea definitivată a Conceptului, Secțiunea 6, pct.37, subpct.2) deja conține litera i) care se referă la Alte registre și sisteme informaționale.</p> <p>Litera j) a fost separată ca conținut de sintagma din litera i) “SI „Registrul persoanelor înregistrate la medicul de familie din cadrul instituției medico-sanitare ce prestează asistență medicală primară în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală”.</p>
20.	Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (IGPF)	Inspectoratul comunică că nu susține promovarea proiectului și solicită ca pe tot parcursul proiectului prevederile ce fac referire la Sistemul informațional integrat al poliției de Frontieră să fie excluse din	<p>Se acceptă.</p> <p>SI SDS prevede posibilitatea de a accesa și consuma date din diferite surse de date administrative (SDA)</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
	(aviz nr.35/2-3-5223 din 17.09.2021)	<p>următoarele considerente. Art.5¹ alin.(1) pct.14) din Legea nr.283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră menționează că șeful Inspectoratului General al Poliției de Frontieră stabilește regulile de introducere, prelucrare, păstrare, radiere și accesare, inclusiv de către alte autorități publice, a datelor Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră.</p> <p>Totodată, pct.10 lit. b) din Conceptul Tehnic al Sistemului Informațional Integrat al Poliției de Frontieră aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.834 din 07 iulie 2008 cu privire la Sistemul Informațional Integrat al Poliției de Frontieră (în continuare Sistemul Informațional), stabilește că autoritățile administrației publice centrale competente și structurile internaționale de profil, pot accesa informația din sistem numai în baza acordurilor interinstituționale încheiate cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.</p>	<p>pentru scopuri statistice, conform prevederilor Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, art.14 și 16.</p> <p>De asemenea, informăm că, BNS dispune de experiența în consumul de date din surse de date administrative, inclusiv în bază de acordurilor interinstituționale și este disponibilă să semneze un astfel de acord și cu IGPF. Deși, în ultimii 3 ani, IGPF furnizează BNS datele cu privire la traversările frontierei, la nivel de înregistrări individuale pseudonimizate, pentru scopul producerii statisticii migrației în cadrul Programelor anuale ale lucrărilor statistice (PLS).</p>
		<p>Mai mult ca atât, întru susținerea poziției Inspectoratului atragem atenția asupra faptului că, în proiectul prezentat nu este specificat blocul de informații care urmează a fi preluat din Sistemul informațional. Or sintagma specificată la Secțiunea 5 pct. 29 subpct.2) lit. e) „preluarea automatizată a datelor privind evenimentele de traversare a frontierei de stat a persoanelor fizice” cuprinde în sine inclusiv date referitor la numele, prenumele persoanei, luna, data, anul nașterii, IDNP persoanei ș.a., aceste informații contravin prevederilor art.31 alin.(1) din Legea nr.133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, care</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Blocul de informații care ar fi necesar de preluat din Sistemul informațional al IGPF se referă la evenimentele de traversare a frontierei de stat, precum este menționat în pct37, subpct.2 d), acestea fiind necesare pentru producerea statisticii migrației.</p> <p>În conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date:</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		<p>stipulează că, în scopuri statistice, de cercetare istorică, științifică, sociologică, medicală, de documentare juridică, operatorul depersonalizează datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă.</p>	<p>“(162) <i>Scopuri statistice</i> înseamnă orice operațiune de <u>colectare și prelucrare</u> de date cu caracter personal necesară pentru anchetele statistice sau pentru producerea de rezultate statistice. Scopurile statistice presupun că <u>rezultatul prelucrării</u> în scopuri statistice nu constituie date cu caracter personal, ci date agregate și că acest rezultat sau datele cu caracter personal nu sunt utilizate în sprijinul unor măsuri sau decizii privind o anumită persoană fizică.”</p> <p>Astfel, prevederile Legii nr. 133/2011 ar trebui evocate cu examinarea coroborată a prevederilor aceleiași legi, spre exemplu prevederile art. 4 alin. (1) lit. b), e), art. 5 alin. (5) lit. f), art. 12 alin. (3) lit. b), precum și la legislația europeană, or, efectul regulatoriu al legii nu se poate limita la o ultimă și singură normă de trimitere.</p> <p>BNS în cazul utilizării ulterioare a datelor accesate din alte SI/registre este în rol de operator de date cu caracter personal și autoritatea în domeniul statisticii va depersonaliza datele cu caracter personal prin retragerea din ele a părții care permite identificarea persoanei fizice, transformându-le în date anonime, care nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă. Responsabilitatea pentru măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru a se asigura protecția datelor cu caracter personal, inclusiv măsuri de pseudonimizare, sunt prevăzute în cadrul Conceptului.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
21.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(aviz nr.1.4/1261/44-21 din 16.09.2021)</i>	<p>Vă comunică despre susținerea acestuia în limita următoarelor obiecții și propuneri. Așadar, ce ține de Conceptul Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”:</p> <p>La pct. 1 și pct. 2, se va exclude cuvântul „automatizat”, în vederea respectării prevederilor Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La pct.1, pct.2 și în tot textul Proiectului se exclude cuvântul „automatizat”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.</p>
		<p>Suplimentar, la pct. 2, se va exclude sintagma „este parte a sistemului informațional automatizat integrat al BNS, și” întrucât un concept în acest sens nu este aprobat, ori atâta timp cât acesta încă nu există nu putem spune că Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale” este parte a acestuia.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Din pct.2 a fost exclus textul „este parte a sistemului informațional automatizat integrat al BNS, și” și va avea următoarea redacție: Sistemul informațional „Statistici demografice și sociale”, este un sistem informațional independent al BNS, și reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, inclusiv metadate, sisteme de consum de date, norme juridice și structuri organizatorice.</p>
		<p>La pct. 12, considerăm imperioasă completarea listei actelor normative care vor reglementa crearea și funcționarea Sistemului informațional, cu Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Lista actelor normative a fost completată cu Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		Punctele 31, 32 și 33 vor fi ajustate în conformitate cu art.7 ¹ , art. 7 ² și respectiv art. 7 ³ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.	Se acceptă. În versiunea definitivată a Conceptului, la pct.20 a fost completate cu informația că BNS este deținător și posesor al SI SDS în conformitate cu prevederile Legii nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.
		Cu referire la pct. 34 sbpct. 1) , cuvintele „administratorul tehnic al SI SDS” se vor substitui cu cuvintele „utilizatorul cu rol de administrator al SI SDS”.	Se acceptă. În versiunea definitivată a Conceptului, a fost ajustat textul din pct.23 .
		De asemenea, pct. 35 din proiectul Conceptului Sistemului informațional „Statistici demografice și sociale”, se va completa cu textul „, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat ”.	Se acceptă. În versiunea definitivată a Conceptului, pct.23 a fost completat și va avea următoarea redacție: Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” utilizatorul cu rol de administrator al SI SDS, care își exercită atribuțiile în conformitate cu cadrul normativ în materie de administrare tehnică și menținere a sistemelor informaționale de stat”.
		La pct. 46 , textul „pe resursele informaționale ale BNS și în”, va fi exclus întru respectarea pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) precum și a prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 823/2020 cu privire la optimizarea și eficientizarea centrelor de date din sectorul public, precum și la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului.	Se acceptă. În versiunea definitivată a Conceptului, s-a ajustat pct.42 .

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
22.	Inspectoratul de Stat al Muncii <i>(aviz nr.1207 din 21.09.2021)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
23.	Persoană fizică: Dumitru Barbălat	<p>a) se face referire precum că proiectul se va elabora în conformitate cu pct.6.31 din HG nr.636/2019.</p> <p>În actul normativ la care se face referire, în pct.6.31, se presupune elaborarea conceptului registrului statistic (doar/numai) a populației. În jurisprudență nu se permite ”modificarea” noțiunilor deja stabilite în actul juridic primar.</p> <p>b) tradițional, fiecare nou Guvern, la adoptarea planului său de măsuri pentru executarea programului adoptat de către Parlament, abrogă planul de măsuri a Guvernului precedent. Guvernul Gavrilița intenționează să-și aprobe planul de măsuri până la sf. lui septembrie. Deci referirea în proiect la pct. respectiv din HG nr.636/2019 ulterior, după abrogarea hotărârii, va lipsi proiectul inițiat de baza normativă.</p> <p>c) chiar și așa, prevederile pct.6.31 din HG nr.636/2019, precum că BNS de comun cu Agenția de guvernare electronică sunt numite responsabile de, juridic să catalogăm, este o încălcare a art.12 și art.13 din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Deoarece un concept și registru UNIC al populației deja există, fiind deținut de către ASP. Și conform pct.2 din art.13 informația din registrul nominalizat urmează a fi furnizată și utilizată autorităților</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Textul cu privire la planul de acțiuni al Guvernului a fost ajustat prin a se face referință la acțiunea 1.8.1 din Planul de acțiuni al Guvernului (PAG) pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Textul cu privire la PAG a fost ajustat (ved. mai sus). Proprietarul, posesorul, deținătorul și administratorul tehnic al SI SDS sunt descriși în Concept în conformitate cu Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. Conceptul SI SDS nu prevede dublarea cărorva registre existente.</p> <p>Resursa informațională a SI SDS reprezintă un spațiu informațional unic pentru integrarea bazelor de date cu</p>

Nr./o.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
		și instituțiilor publice, inclusiv și BNS. Deci, după caz, careva modificări/completări la conceptul și registrul populației existent, pot fi promovate doar prin intermediul ASP, în conformitate cu Legea nr.467/2003 și Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	înregistrări ale observărilor statistice din domeniile sociale și demografic realizate de BNS cu alte resursele informaționale de stat și private, necesare procesului de producere a statisticilor oficiale privind fenomenele demografice și caracteristicile socio-economice ale populației, în scopul satisfacerii intereselor și necesităților informaționale ale populației, statului și mediului de afaceri.
24.	Institutul Național pentru Cercetări Economice	Avizul n-a fost prezentat	Avizare pozitivă tacită în baza prevederilor pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
25	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului	Avizul n-a fost prezentat	Avizare pozitivă tacită în baza prevederilor pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
26.	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Avizul n-a fost prezentat	Avizare pozitivă tacită în baza prevederilor pct. 192 din Hotărârea Guvernului nr.610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului.
27.	Ministerul Justiției	Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă, va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice în cadrul procesului de avizare repetată, conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	

Director general al Biroului Național de Statistică

Oleg CARA